

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

02 mai 2018

mun.Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

Președinte
Judecători

Nicolae Gordilă,
Elena Covalenco,
Iurie Diaconu,

examinând admisibilitatea în principiu a recursurilor ordinare, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 11 mai 2017, declarate de către procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Tăut Dorina și avocatul Negru Olesia în numele inculpatului

Stoianov Oleg XXXXX, născut la XXXXX, originar din XXXXX și domiciliat în XXXXX.

Termenul examinării cauzei:

1. Prima instanță: 26.11.2015 - 20.04.2016;
2. Instanța de apel: 19.05.2016 - 11.05.2017;
3. Instanța de recurs: 28.03.2018 - 02.05.2018.

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Rîșcani, mun.Chișinău din 20 aprilie 2016, Stoianov Oleg a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art.264 alin.(3) lit.b) Cod penal la 3 ani închisoare, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 3 ani.

În temeiul art.90 Cod penal, executarea pedepsei cu închisoarea a fost suspendată pe o perioadă de probațiune de 2 ani.

Prin încheierea Judecătoriei Rîșcani, mun.Chișinău din 20 aprilie 2016, a fost respins demersul procurorului privind încasarea cheltuielilor judiciare, ca neîntemeiat.

2. Prima instanță, examinând cauza în procedura prevăzută de art.364¹ Cod de procedură penală, a constatat că Stoianov Oleg, la 17 octombrie 2015, ora 21.15, conducea autoturismul de model „Dacia”, cu n/î XXXXX, deplasându-se pe str.Kiev, mun.Chișinău spre str.T.Vladimirescu. Ajungând la trecerea pentru pietoni cu circulație nedirijată, amplasată în apropierea blocului nr.11 dind str.Kiev, mun.Chișinău, Stoianov Oleg nu a manifestat prudență sporită la trafic, ignorând cerințele pct.11 lit.f) din Regulamentul circulației rutiere, conform căruia conducătorul de vehicul, înainte de plecare și în timpul deplasării, este obligat să cedeze trecerea pietonilor la trecerile pentru pietoni cu circulația nedirijată și în consecință, a lovit pietonul Muntean Igor, care traversa partea carosabilă, de la dreapta spre stânga relativ deplasării automobilului indicat, la trecerea pentru pietoni.

În rezultatul accidentului rutier, Muntean Igor a decedat, iar conform raportului de expertiză medico-legală nr.173D/2191 din 12.11.2015, moartea acestuia a survenit în rezultatul hemoragiilor intracerebrale, cauzate de trauma cranio-cerebrală deschisă manifestată prin hemoragii în țesuturile moi pericraniene, fractură liniară a bolții și bazei craniului, hemoragii subarahnoidiene și în trunchiul cerebral; trauma cranio-cerebrală deschisă, fractura liniară a oaselor bolții și bazei craniului, hemoragii subarahnoidiene pe emisferele cerebrale și la baza creierului, sânge în ventriculii cerebrali, hemoragii în trunchiul cerebral, care au legătură cauzală directă cu survenirea decesului.

3. Împotriva sentinței și încheierii a declarat apel, respectiv recurs procurorul, care a

solicitat casarea sentinței în partea stabilirii pedepsei, cu pronunțarea în această parte a unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care lui N.Cojocaru să-i fie aplicată o pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 3 ani, cu executarea ei în penitenciar de tip deschis, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 4 ani, invocând că instanța nu a dat deplină eficiență prevederilor art.75 Cod penal și a aplicat inculpatului o pedeapsă prea blândă; - instanța nu a ținut cont de gravitatea infracțiunii incriminate, că inculpatul a ignorat în totalitate normele ce prevăd securitatea traficului rutier, că activează în calitate de șofer și astfel, pune în pericol securitatea participanților la trafic, că în urma accidentului a decedat o persoană, care traversa strada pe trecerea de pietoni, și casarea încheierii, cu pronunțarea unei noi hotărâri, prin care să fie dispusă încasarea din contul inculpatului a cheltuielilor judiciare în mărime de 828 lei, invocând că instanța neîntemeiat a respins demersul procurorului privind încasarea din contul inculpatului a cheltuielilor judiciare.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 11 mai 2017, recursul declarat de către procuror a fost respins ca nefondat, iar apelul declarat de acesta a fost admis, casată sentința în partea stabilirii pedepsei, rejudecată cauza în această parte și pronunțată o nouă hotărâre, prin care O.Stoianov în baza art.264 alin.(3) lit.b) Cod penal a fost condamnat la 3 ani închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip deschis, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 4 ani.

În acest sens, instanța de apel a indicat că la stabilirea categoriei și termenului pedepsei penale, și anume la aplicarea față de inculpat a prevederilor art.90 Cod penal, prima instanță nu a ținut cont că infracțiunea incriminată inculpatului atentează la relațiile sociale ce vizează respectarea de către conducătorii mijloacelor de transport a regulilor circulației rutiere, obligație impusă fiecărui conducător de transport, care este mijloc de pericol social sporit pentru viața și sănătatea nu numai a însuși șoferului, dar și a altor participanți la trafic. Mai mult, fapta infracțională săvârșită de către inculpat a dus la decesul unei persoane.

Astfel, instanța de apel, în virtutea prevederilor art.6, 7, 61, 75-78 Cod penal, ținând cont de gravitatea infracțiunii comise, care face parte din categoria celor grave, de persoana inculpatului, că nu are antecedente penale, că nu a întreprins acțiuni în vederea recuperării prejudiciului cauzat părții vătămate, de comportamentul acestuia în timpul urmăririi penale și judecării cauzei în prima instanță și instanță de apel, că drept circumstanță atenuantă a fost reținut faptul că inculpatul și-a recunoscut vina și că circumstanțe agravante nu au fost reținute, că a comis accidentul rutier pe trecerea de pietoni, precum și de influența pedepsei asupra corectării și reeducării vinovatului, a conchis că corijarea și reeducarea inculpatului poate avea loc doar prin izolarea lui de societate.

Cu referire la recursul procurorului prin care contestă refuzul instanței de a încasa din contul inculpatului a cheltuielilor judiciare, instanța de apel a menționat că, în virtutea prevederilor art.143 alin.(2), 227 alin.(3) și 228 alin.(4) Cod de procedură penală, în cazurile când expertiza a fost dispusă de către organul de urmărire penală sau de către instanța de judecată la solicitarea acuzatorului de stat, plățile necesare pentru efectuarea expertizei vor fi achitate din contul mijloacelor bănești a bugetului de stat.

Respectiv, instanța de apel a precizat că, în speță, expertiza medico-legală nr.173D/2191 din 12.11.2016, a fost efectuată la solicitarea organului de urmărire penală pentru stabilirea gradului vătămarilor corporale provocate părții vătămate prin infracțiune, acestea fiind acțiuni procesuale ce țin de administrarea probatoriului și formularea învinuirii, care sunt puse în seama părții acuzării și prin urmare, prima instanță corect a respins ca neîntemeiată solicitarea procurorului privind încasarea din contul inculpatului a cheltuielilor judiciare.

5. Împotriva deciziei instanței de apel au declarat recursuri ordinare:

- procurorul care, indicând temeiul prevăzut de art.427 alin.(1) pct.6) Cod de procedură penală, solicită casarea acesteia în partea încasării cheltuielilor judiciare și dispunerea rejudecării cauzei de către instanța de apel, pe motiv că hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția; - instanța nu a ținut cont de prevederile art.227, 229 Cod de procedură penală și incorect a soluționat chestiunea legată de cheltuielile judiciare;

- avocatul O.Negru în numele inculpatului care, indicând temeiul prevăzut de art.427 alin.(1) pct.6) și 11) Cod de procedură penală, solicită casarea acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care să fie încetat procesul penal intentat în privința lui O.Stoianov, în temeiul art.2 din Legea nr.210 privind amnistia, or, în speță nu există nici un impediment dintre cele prevăzute de art.10 din Legea dată; - instanța eronat a stabilit că inculpatul nu a recuperat prejudiciul cauzat prin infracțiune, deoarece succesorul părții vătămate nu are pretenții față de inculpat, fiind împotriva apelului declarat de către procuror; - inculpatul s-a căit sincer pentru fapta comisă, solicitând examinarea cauzei în procedură simplificată.

6. Examinând admisibilitatea în principiu a recursurilor ordinare declarate de către procuror și avocatul O.Negru în numele inculpatului în raport cu materialele dosarului și motivele invocate, Colegiul penal decide asupra inadmisibilității acestora din următoarele considerente.

Cu referire la recursul declarat de către procuror.

Recurentul în recurs a invocat drept temei de casare a deciziei instanței de apel art.427 alin.(1) pct.6) Cod de procedură penală, care stipulează că hotărârea instanței de apel conține o eroare de drept atunci când hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția.

Raportând respectiva normă la situația în cauză, Colegiul conchide că acest temei nu și-a găsit confirmare, nefiind stabilită presupusa eroare de drept invocată de recurent.

Motivele recurentului, precum că instanța de apel eronat a respins cererea în vederea compensării cheltuielilor judiciare, încălcând astfel prevederile art.227 și 229 Cod de procedură penală, sunt neîntemeiate.

Astfel, potrivit art.227 alin.(1) și (3), 229 alin.(1) și (3), 27, 414 alin.(1) și (2) Cod de procedură penală, cheltuieli judiciare sunt cheltuielile suportate potrivit legii pentru asigurarea bunei desfășurări a procesului penal, care se plătesc din sumele alocate de stat dacă legea nu prevede altă modalitate. Instanța de judecată *poate* obliga condamnatul să recupereze cheltuielile judiciare, cu excepția sumelor plătite interpreților, traducătorilor, precum și apărătorilor în cazul asigurării inculpatului cu avocat care acordă asistență juridică garantată de stat, atunci când o cer interesele justiției și condamnatul nu dispune de mijloace necesare. Instanța *poate* elibera de plata cheltuielilor judiciare, total sau parțial, condamnatul dacă plata acestora poate influența substanțial situația materială a acestuia, judecătorul apreciază probele în conformitate cu propria sa convingere, formată în urma cercetării tuturor probelor administrate.

Reieșind din prevederile normelor sus menționate și circumstanțele cauzei, prima instanță a conchis ca cheltuielile judiciare pentru efectuarea expertizei medico-legală nr.173D/2191 din 12.11.2016 să fie trecute în contul statului.

Instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor dosarului și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel, și poate da o nouă apreciere probelor din dosar. Astfel, activitatea instanței de apel privind doar aprecierea sau reaprecierea circumstanțelor cauzei în aspectul cheltuielilor judiciare în alt sens decât cel pe care îl

propune acuzarea este o competență și prerogativă legală a acestei instanțe, care nu constituie un temei de drept separat din numărul celor incluse în art.427 Cod de procedură penală și, astfel, invocarea acestei chestiuni în recursul ordinar la fel este lipsită de orice temei legal.

Cu referire la recursul declarat de către avocatul O.Negru în numele inculpatului.

Potrivit art.427 alin.(1) Cod de procedură penală, hotărârea instanței de apel poate fi supusă recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanța de fond ori de apel.

Recurentul în recurs a invocat drept temei de casare a deciziei instanței de apel art.427 alin.(1) pct.6), 11) Cod de procedură penală, care stipulează că hotărârea instanței de apel conține o eroare de drept atunci când hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, precum și când aplicarea pedepsei a fost anulată de un act de amnistie.

Raportând respectiva normă la situația în cauză, Colegiul penal conchide că aceste temeiuri nu și-au găsit confirmare, nefiind stabilită presupusa eroare de drept invocată de recurent.

După cum rezultă din conținutul recursului, autorul acestuia susține că instanța de apel eronat a considerat că inculpatul nu a recuperat prejudiciul cauzat prin infracțiune și că față de acesta urmează a fi aplicate prevederile art.2 din Legea nr.210 cu privire la amnistie.

Colegiul penal constată că acest temei nu persistă în cauză, or, potrivit art.2 alin.(2) din Legea privind amnistia în legătură cu aniversarea a 25-a de la proclamarea independenței R.Moldova nr.210 din 29.07.2016, încetarea procesului penal conform alin.(1) are loc cu acordul scris al persoanei învinuite sau inculpate.

Astfel, prin sentința Judecătorei Rîșcani, mun.Chișinău din 20.04.2016, inculpatul a fost condamnat în baza art.264 alin.(3) lit.b) Cod penal la 3 ani închisoare, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 3 ani, iar în temeiul art.90 Cod penal, executarea pedepsei a fost suspendată pe un termen de probațiune de 2 ani.

Apel împotriva sentinței a declarat doar procurorul, care a solicitat casarea acesteia, pe motiv că instanța incorect a individualizat pedeapsa stabilită inculpatului, astfel instanța de apel a examinat cauza penală în limitele criticilor aduse de către apelant. Atât inculpatul, cât și avocatul acestuia, fiind de acord cu soluția primei instanțe, au solicitat menținerea sentinței.

Examinând materialele cauzei penale, Colegiul penal constată că inculpatul nu a înaintat cerere în scris, prin care să solicite aplicarea față de el a amnistiei în nicio fază a examinării cauzei penale intentate în privința lui.

Prin urmare, instanța de recurs se află în imposibilitate de a se pronunța asupra chestiunii privind posibilitatea aplicării actului de amnistie față de inculpat, în situația în care în instanța de apel partea apărării a solicitat doar menținerea sentinței, prin care inculpatul a fost condamnat la închisoare cu suspendarea executării pedepsei pe termen de probațiune, lipsind acordul scris al acestuia privind aplicarea în privința sa a actului de amnistie, când succesorul părții vătămate a declarat în instanța de apel că inculpatul i-a achitat prejudiciul material doar în sumă de aproximativ 8000 lei și nu-și îndeplinește obligația de a transfera lunar prejudiciul cauzat conform înțelegerii verbale, fapt ce a fost recunoscut și de către inculpat, care a declarat că într-adevăr a promis că va achita lunar prejudiciul cauzat, însă nu-l achită, motivând că nu are un loc de muncă.

În contextul expus, instanța de apel consideră că recursul avocatului O.Negru în numele inculpatului nu are plauzibilitate.

Subsecvent, Colegiul conchide că decizia instanței de apel cuprinde fondul apelului și temeiurile de fapt și de drept care au dus la respingerea argumentelor apelantului în

partea încasării cheltuielilor judiciare și admiterea apelului în partea stabilirii pedepsei penale, precum și motivele adoptării soluției, ceea ce se încadrează în prevederile art.417 Cod de procedură penală, decizia instanței de apel fiind bine argumentată, motivată și în concordanță cu prevederile art.394 Cod de procedură penală.

Respectiv, analizând materialele cauzei și hotărârea instanței de apel atacată, Colegiul penal nu constată vreo eroare de drept gravă ce ar afecta legalitatea hotărârii judecătorești contestate.

Potrivit art.432 alin.(2) pct.4) Cod de procedură penală, instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că este vădit neîntemeiat.

În baza celor expuse, Colegiul penal conchide că temeiurile invocate de către procuror și avocatul O.Negru în numele inculpatului nu sunt aplicabile din punct de vedere al prezenței erorilor de drept, care ar da temei de implicare a instanței de recurs în sensul casării hotărârii contestate și, potrivit legii, se dispune inadmisibilitatea recursurilor, ca fiind vădit neîntemeiate.

7. În conformitate cu prevederile art.432 alin.(1)-(2) pct.4) Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție

DECIDE :

Inadmisibilitatea recursurilor ordinare declarate de către procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Tăut Dorina și avocatul Negru Olesea în numele inculpatului Stoianov Oleg, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 11 mai 2017, în cauza penală în privința lui Stoianov Oleg, ca fiind vădit neîntemeiate.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 23 mai 2018.

Președinte

Nicolae Gordilă

Judecători

Elena Covalenco

Iurie Diaconu